

EERSTE CONSULT

Bij een eerste consult staan intake (ICE) en anamnese centraal.

Absolute contra-indicaties voor orale anticonceptie

- Diepe veneuze trombose, huidig en recent gebruik van anticoagulantia, gekende stollingsstoornissen (ook familiaal) en majeure heelkunde met immobilisatie
- Arteriële trombo-embolische aandoeningen
- Minder dan drie weken postpartum en minder dan zes weken postpartum bij borstvoeding
- Hypertensie met een systolische bloeddruk van ≥ 160 mmHg of een diastolische bloeddruk van ≥ 95 mmHg
- Migraine met aura
- Voorgeschiedenis van hormoonafhankelijke tumoren zoals borstcarcinoom en oestrogeengevoelig carcinoom
- Acute en chronische hepatitis A, B of C, cirrose met onmiskenbaar en/of herhaaldelijk verhoogde transaminasen en sommige levertumoren
- Diabetes met retino-, nefro- en/of neuropathie
- Systemische lupus erythematosus met positieve of onbekende antifosfolipidenantistoffen

Klinisch onderzoek

- Meet bij elke vrouw de bloeddruk en noteer BMI en gewicht.

Beleid

- Jonger dan 35 jaar: combinatiepil met ≤ 35 μg ethinyloestradiol en levonorgestrel
- 35 jaar of ouder:
 - **niet-rooksters:** geef verder de combinatiepil met ≤ 35 μg ethinyloestradiol;
 - **rooksters <15 sigaretten per dag (zonder bijkomend cardiovasculair risico):** bespreek het type pil, de combinatiepil kan maar heeft risico's;
 - **rooksters ≥ 15 sigaretten per dag en alle rooksters met bijkomende cardiovasculaire risicofactoren (hypertensie, diabetes, verhoogd cholesterol, overgewicht):** schrijf geen combinatiepreparaat voor, maar opteer voor een alternatieve anticonceptie.

Specifieke situaties

- Bij alle bovenvermelde absolute contra-indicaties een alternatief aanbieden: progesteron-only-pill, (hormoon)spiraal, depotpreparaat, hormoonstaafje.
- Bij **acne** geven alle pillen verbetering. Pillen met cyproteronacetaat hebben geen indicatie meer als voorbehoedsmiddel.
- Bij **antibioticagebruik** moeten geen extra voorzorgsmaatregelen worden genomen. Gelijktijdige inname van **sint-janskruid** vermindert de werking van de pil.

VERVOLGCONSULTEN

Intake: peilen naar bijkomende vragen en onderliggende problemen.

Anamnese: indien **spotting** niet veroorzaakt is door slechte compliance, roken of chlamydia, wordt een combinatiepil gegeven met een hogere dosis oestrogenen.

Steeds vermelden: in geval van vergeten pil(len) kan de vrouw beter rechtstreeks de apotheker consulteren.

PIL VERGETEN? (combinatiepil met ≥ 20 μg EE)**Indien ≥ 36 uur na de laatste pilinname**

- STEEDS de vergeten pil onmiddellijk innemen
- de pilstrip verder nemen op het normale tijdstip
- geen bijkomende maatregelen
- normale stopperiode van zeven dagen

Indien twee of meer vergeten pillen aansluitend of met enkele dagen tussen

Op welke cyclusdag in de pilstrip zijn de pillen vergeten?

Dag 1 tot 7

- de laatste vergeten pil innemen
- de pilstrip verder nemen op het normale tijdstip
- zeven dagen geen coïtus tenzij met condoom
- enkel indien coïtus zonder condoom <5 dagen: ook **noodanticonceptie**

Dag 8 tot 14

- de laatste vergeten pil innemen
- de pilstrip verder nemen op het normale tijdstip
- zeven dagen geen coïtus tenzij met condoom

Dag 15 tot 21

- stop de pilstrip
- maximaal zeven pilvrije dagen
- start een nieuwe pilstrip
- geen bijkomende maatregelen

of

- de laatste vergeten pil innemen
- de pilstrip verder nemen op het normale tijdstip
- aansluitend een nieuwe pilstrip starten
- geen bijkomende maatregelen

ANDERE SITUATIES

Bij plaatsing van een **vaginale ring** langer dan drie uur na verwijdering van de voorgaande, in de eerste drie weken van gebruik, of in geval van laat starten met een nieuwe ring na een stopweek: noodanticonceptie.

Bij plaatsing van een **hormoonpleister** later dan het gebruikelijke tijdstip (>48 uur) of in geval van te laat starten met een pleister na een stopweek: noodanticonceptie.

In geval van een vergeten **POP (progesteron-only-pill)** langer dan twaalf uur na de gebruikelijke inname: noodanticonceptie en twee dagen condoom.

NOODANTICONCEPTIE

Binnen de 72 uur na onbeschermd coïtus: Norlevo® of Postinor®. Tussen 72 en 120 uur na onbeschermd coïtus koper-IUD plaatsen of Ella-one® geven (*op voorschrift*).